

Økonomisk politik og finansiel strategi

Februar 2010

Middelfart
KOMMUNE

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. INDLEDNING	3
2. ØKONOMISK POLITIK FOR MIDDELFART KOMMUNE.....	3
3. FINANSIEL STRATEGI I MIDDELFART KOMMUNE.....	4
3.1 INVESTERING	4
3.1.1 Likviditetsbudget	4
3.1.2 Operationel håndtering	4
3.1.3 Varighed	5
3.1.4 Benchmark	5
3.2 FINANSIERING.....	5
3.2.1 Operationel håndtering	5
3.2.2 Instrumenter	6
3.4 ETIK I INVESTERINGER.....	6
3.5 BUDGETLÆGNING	6
3.6 BESLUTNINGSTAGERE/ANSVARLIGE	6
3.7 RAPPORTERING	7
BILAG 1 - REGLER DER ER HENVIST TIL – ØKONOMISK POLITIK OG FINANSIEL STRATEGI.....	8
BILAG 2 – DANSKE BANKS SRI-POLITIK.....	9

1. Indledning

Det er vigtigt for Byrådet at skabe attraktive rammer for erhvervsdrivende, borgere og ansatte. Derfor er det Byrådets mål, at

- Udnytte den gode geografiske beliggenhed til at tiltrække flere (skatte)borgere.
- Understøtte en positiv udvikling på erhvervsområdet ved en fornuftig erhvervs politik.
- Der bliver leveret mest mulig service til borgerne for skattekrone. Derfor skal der også fremover arbejdes ihærdigt med at forbedre arbejdsmetoder, procedurer mv.
- Der bliver fastholdt en udviklingsstrategi på den kommunale indsats de kommende år, hvor der i en presset økonomisk situation stadig skal være plads til nytænkning, udvikling og nye tiltag.

For at kunne imødekomme disse mål, skal der opstilles nogle økonomiske retningslinier, som skal sikre, at Byrådets overordnede målsætninger kan indfries.

2. Økonomisk politik for Middelfart Kommune

Det er Byrådets mål, at

1. Have en beskatning, der er konkurrencedygtig i forhold til omliggende kommuner - ikke mindst Trekantområdets købstæder.
2. Opnå balance eller overskud på det skattefinansierede område inkl. renter og afdrag på lån samt dækning af indskud ved etablering af støttet boligbyggeri.
3. Der er et anlægsniveau på 50 mio. kr. (2009-prisniveau) på det skattefinansierede område.
4. Den del af gælden, der betales via skatterne (skattegælden), bliver nedbragt, og låneoptagelse udelukkende sker, hvor det lovgivnings- eller aftalemæssigt er en forudsætning for kommunens finansiering af projekter eller aktiviteter. Ved større salg og engangsindtægter bliver provenuet anvendt til nedbringelse af langfristet gæld, så det økonomiske råderum bliver større – alternativt kan likviditeten styrkes.
5. At den skattefinansierede gæld pr. indbygger er mindre end landsgennemsnittet
6. Have en stram økonomisk styring. Tillægsbevillinger uden for det lovbundne område, skal til enhver tid finansieres via omstillinger. Tillægsbevillinger på lovbundne områder finansieres indenfor den samlede økonomi i organisationen.
7. Taksterne (ekskl. afgifter til staten) på de brugerfinansierede områder stiger langsomt mere end prisudviklingen.
8. At likviditeten pr. indbygger opgjort efter kassekreditreglen ligger på 2,9% af det samlede bruttodrifts- og anlægsbudget¹. Det skal sikre en vis margin og robusthed i likviditeten.

¹ Målet benyttes af ministeriet. For Middelfart Kommune vil det betyde et mål på 82,5 mio. kr. i 2010.

9. Der løbende sker omlægninger og forbedringer for at sikre effektiviseringsgevinster og dermed opfyldelse af effektiviseringsstrategien.

Byrådet anvender den økonomiske politik i forbindelse med

- Budgetlægning
- Løbende sagsbehandling
- Budgetopfølgning

3. Finansiell strategi i Middelfart Kommune

Strategien fastlægger rammer for de risici, kommunen vil tage i forhold til anbringelse af likvider og håndtering af kommunens låntagning. Det sker ved aktivt at afveje mellem risiko og gevinstmulighed på et finansielt marked, hvor der per definition hersker usikkerhed.

For at sikre en god service til borgerne, skal vi bl.a. arbejde aktivt og ansvarligt på investerings- og finansieringssiden.

Beslutningskompetence på dette område bliver tilrettelagt, så forvaltningen kan handle hurtigt.

Strategien giver rammerne for håndtering af:

1. Likvider – herunder anbringelse af overskudslikviditet samt anvendelse af overskudslividitet.
2. Finansiering – herunder låneoptagelse og omlægning.

For den lovgivning der lægger rammerne for en finansiell strategi henvises til bilag 1.

Denne strategi skal virke i samspil med den økonomiske politik ikke mindst på punkterne omkring kassebeholdning og gældsætning.

3.1 Investering

3.1.1 Likviditetsbudget

I styringen af renterisici på likvide midler bliver der benyttet de muligheder, som Styrelseslovens giver.² Likviditetsbudgettet er det centrale værktøj for den daglige likviditetspleje. Et sådant værktøj hjælper kommunen med at opnå tre fordele:

- At sikre bedst mulig forrentning af likviditeten
- At overholde Kassekreditreglen
- At begrænse behovet for midler bundet i kontanter

3.1.2 Operationel håndtering

Som nævnt under den overordnede målsætning, er kommunen begrænset til at pleje sin overskudslividitet ved at foretage indskud på aftalevilkår og investere i obligationer eller investeringsforeninger (herunder aktieinvesteringsforeninger).

Minimum 70 % af investeringerne placeres i danske obligationer eller kontanter.

Maksimalt 20 % af investeringerne placeres i investeringsforeninger med aktier, heraf højst 5 % i investeringsforeninger med emerging market aktier³.

Maksimalt 10 % af investeringerne placeres i High Yield⁴ obligationer, heraf højst 5% i emerging market obligationer⁵.

² § 44 jvf. Bekendtgørelse 2003-12-02 nr. 968 giver os mulighed for at anbringe midler i obligationer eller investeringsbeviser (herunder aktieinvesteringsforeninger).

³ Aktier fra vækst/udviklingslande

⁴ Højtforrentede obligationer med tilsvarende højere risiko

⁵ Obligationer udstedt af vækst/udviklingslande

Ovenstående begrænsninger giver kommunen redskaberne til at opnå den ønskede varighed på porteføljen⁶ (se afsnit 3.1.3 nedenfor).

Tidsindskud⁷ kan foretages i danske pengeinstitutter, der opfylder finansstyrelsens solvenskrav. Der bliver indhentet tilbud fra 4-5 pengeinstitutter ved en anbringelse.

3.1.3 Varighed

Varigheden er et udtryk for, hvor meget en porteføljes kursværdi vil falde, hvis renten stiger med ét procentpoint. Jo lavere varighed, desto mere kursstabil er porteføljen, hvis renten ændrer sig. Det vil sige, at lav varighed betyder lavere risiko men også mindre gevinstmuligheder og sædvanligvis lavere rente.

Kommunens politik er at have en forholdsvis lav risiko på porteføljen, hvorfor porteføljen skal have en gennemsnitlig korrigeret varighed på minimum 0 år og maksimalt 4 år. Dog normalt mellem 3 og 4 år.

Den korrigerede varighed oplyses hvert kvartal i de beholdningsrapporter⁸, der bliver modtaget fra pengeinstituttet.

3.1.4 Benchmark⁹

Det realiserede afkast skal til enhver tid sammenlignes med det benchmark, der er valgt.

Benchmark fastsættes i samarbejde med pengeinstituttet ud fra sammensætningen af den aktuelle portefølje.

3.2 Finansiering

3.2.1 Operationel håndtering

I styringen af renterisici på finansieringssiden bliver der benyttet de til enhver tid mulige afdækningsmuligheder. Det sker under hensyntagen til lovbestemmelserne i Indenrigsministeriets lånebekendtgørelse.¹⁰

Vi kan anvende alle valutaer til finansiering. Maksimalt 50 % af den samlede langfristede gæld må være i udenlandsk valuta. Ved låneomlægninger eller omprioriteringer kan grænsen dog hæves til 60 % i en overgangsperiode.

Mindst 80 % af de udenlandske lån skal være optaget i valutaer fra EØS-lande eller Schweizer franc.

Hver gang der bliver optaget nye lån, bliver det vurderet, om leasing¹¹ eller almindeligt lån er mest fordelagtigt. Benyttes leasing må leasingperioden højst være af samme længde som den tekniske levetid/afskrivningsperiode på leasinggenstanden.

Maksimalt 60 % af den langfristede gæld må være med variabel rente. Definitionen på variabel rente er, at renten er kendt i en periode på max. 1 år. Længere løbetid på renten betegner vi som "fast rente".

⁶ Betegnelse for en investors beholdning af værdipapirer

⁷ Indskud der på forhånd er tidsbestemt via en aftale med pengeinstitut

⁸ En rapport kommunen modtager kvartalsvist fra banken med kursudvikling, renteutvikling og afkast på kommunens konti.

⁹ Et fikspunkt hvorudfra målinger foretages. Dvs. i dette tilfælde en sammenligning af afkastet f.eks med afkastet på en obligation med varighed på 3½ år.

¹⁰ Lånebekendtgørelsens § 10 stk. 3 og 4 om brug af finansielle instrumenter.

¹¹ En aftale, hvor ejeren af et aktiv mod betaling garanterer brugeren brugsretten til aktivet i en bestemt periode.

Der bliver ikke optaget afdragsfrie lån.

Der bliver altid hjemtaget tilbud fra mindst to långivere.

Det er et krav, at optagne lån skal være enkle at omlægge.

3.2.2 Instrumenter

Der bliver benyttet de finansielle instrumenter, der er tilgængelige til omlægning af låneportefølje samt styring af renterisici.

I hvert enkelt tilfælde bliver det afvejet, om indsatsen ved brug af instrumentet står i fornuftigt forhold til det forventede udbytte.

3.4 Etik i investeringer

Vi vil udelukkende investere i værdipapirer udstedt af selskaber, der overholder normer for menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, miljøbeskyttelse, antikorruption og ikke producerer våben forbudt i henhold til internationale konventioner.

Dette sikrer vi os ved at kræve, at vores pengeinstitut har udstedt en SRI (Socially Responsible Investments) politik, hvori der opstilles regler for screening af de selskaber, hvori pengeinstituttet investerer. Screeningen udføres af uafhængig virksomhed.

Vores nuværende pengeinstituts SRI-politik kan læses i bilag 2.

3.5 Budgetlægning

Når budgettet bliver lagt, bliver der anvendt følgende principper:

- *Investering/indlån:*

Her bliver den samme rente benyttet, som opnået i det seneste kvartal.

- *Langfristet gæld:*

Her bliver der benyttet den faktiske lånerente på fastrentelån og den aktuelle rente på lån med variabel rente. Afdrag budgetteres ift. amortisationsoversigterne.

- *Mellemværender med forsyningsvirksomhederne:*

Her bliver den aktuelle toneangivende 10-årige statsobligationsrente benyttet for såvel tilgodehavender som gæld.

3.6 Beslutningstagere/Ansvarlige

Kommunaldirektøren har ansvaret for, at retningslinierne i denne strategi følges.

Centralforvaltningsdirektøren og Økonomichefen har beføjelse til at lave aktiv pleje af både likvider og bestående gæld. Herunder er de bemyndiget til at købe og sælge værdipapirer. Desuden må de indgå, forlænge og ophæve finansielle instrumenter til konvertering af lån og styring af risici på finansiering.

Centralforvaltningsdirektøren og Økonomichefen kan indgå aftale om porteføljemanagement¹².

Byrådet træffer beslutning om optagelse af lån.

¹² Aftale om porteføljemanagement giver kommunens samarbejdspartner på porteføljemarkedet fuldmagt til at handle indenfor de udstukne rammer i den økonomiske politik og finansielle strategi.

Centralforvaltningsdirektøren og Økonomichefen har beføjelser til omlægning af lån hvor:

- Løbetiden af det nye lån ikke forlænges, og
- Restgælden på det nye lån ikke forøges udover et evt. kurstab i forbindelse med omlægningen.

3.7 Rapportering

Centralforvaltningsdirektøren rapporterer hvert kvartal til Økonomiudvalget om omlægnin-
ger/sikring af gæld og investeringer/afkast i den forløbne periode.

Bilag 1 - Regler der er henvist til – Økonomisk Politik og Finansiell Strategi

Regler for anbringelse af kommunes likvide midler:

[§ 44 i Lov om kommunernes styrelse](#) nr. 968 af 2. december 2003: "Midler, som ikke af hensyn til de daglige forretninger skal foreligge kontant, skal indsættes i pengeinstitut eller på postgiro eller anbringes i sådanne obligationer eller investeringsbeviser, i hvilke fondes midler kan anbringes".

Minimumsstørrelse af kommunens likvide beholdning – kassekreditreglen:

§ 10 i bekendtgørelse nr. 1102 af 12. december 2002 om [kommunernes låntagning og meddelelse af garantier m.v.](#): "I kommuner og amtskommuner må gennemsnittet over de sidste 12 måneder af de daglige saldi på funktion 9.50, kassekreditter og byggelån, excl. byggelån, der snarest efter byggearbejdet konverteres til langfristede lån, ikke overstige gennemsnittet i samme periode af de daglige saldi på likvide aktiver, jf. funktionerne 9.01, 9.05, 9.08, 9.09, 9.10 og 9.11 i »Budget- og regnskabssystem for kommuner og amtskommuner«".

Størrelsen af kommunens likvide beholdning i forhold til mellemregningsforholdet til de brugerfinansierede områder:

§1 i Bekendtgørelse nr. 918 af 30. september 2005 [om kommunernes mellemværende med de kommunale forsyningsvirksomheder](#): "Kommunens gæld til de kommunale forsyningsvirksomheder i årsregnskabet må ikke overstige kommunens likvide beholdninger tillagt ledigt træk på kommunens kassekredit ved regnskabsårets udgang".

Stk. 2.

Gælden til de kommunale forsyningsvirksomheder opgøres som summen af kommunens negative mellemværender med de enkelte forsyningsområder på hver af funktionerne 9.30, 9.31, 9.33 og 9.34 samt funktion 9.35, gruppering 01, i »Budget- og regnskabssystem for kommuner og amtskommuner«.

Stk. 3.

De likvide beholdninger opgøres som summen af saldiene på funktionerne 9.01-9.11 i »Budget- og regnskabssystem for kommuner og amtskommuner« og deponerede beløb vedrørende forsyningsvirksomheder, jf. § 4, stk. 3-8, i bekendtgørelse om kommunernes låntagning og meddelelse af garantier mv. Ledigt kassekredittræk opgøres efter [reglerne i bekendtgørelse om kommunernes låntagning og meddelelse af garantier m.v.](#)

Regler for låneoptagelse:

§ 1. i bekendtgørelse nr. 1102 af 12. december 2002 om [kommunernes låntagning og meddelelse af garantier m.v.](#): "En kommunes samlede låntagning må i det enkelte regnskabsår ikke overstige kommunens adgang til at optage lån i henhold til §§ 2-3 og §§ 17-18."

Regler for brug af finansielle instrumenter:

§ 10 i bekendtgørelse nr. 1097 af 19. november 2008 om [kommunernes låntagning og meddelelse af garantier m.v.](#):

Lån kan optages som annuitetslån, serielån, eller indekslån. Løbetiden må ikke overstige 25 år. Dog kan lån til opførelse eller erhvervelse af almene ældreboliger have længere løbetid inden for den grænse, der er fastsat i lov om almene boliger m.v.

Stk. 2. Lån kan endvidere optages som stående lån eller lån med en afdragsfri periode. Løbetiden for sådanne lån må højst være på 15 år og med et afdragsforløb, der højst giver en gennemsnitlig løbetid på 10 år.

Stk. 3. En kommune kan indgå terminsforretninger og anvende valutaoptioner og renteoptioner med henblik på kurs- og rentesikring i forbindelse med låneoptagelse og betaling af renter og afdrag, hvis der foreligger en konkret forpligtelse til at betale renter og afdrag henholdsvis at modtage eller betale et beløb i fremmed valuta.

Stk. 4. En kommune kan omlægge lån ved hjælp af swap-aftaler. Med henblik på kurs- og rentesikring kan der i denne forbindelse anvendes optioner.

Stk. 5. En kommune kan indgå salgs- og tilbagekøbsaftaler vedrørende obligationer (REPO-forretninger). En kommune kan endvidere udstede certifikater med løbetid på mindre end 1 år. Provenuet af de indgåede aftaler og udstedte certifikater indgår på almindelige vilkår i beregningen af de kommunale kassekreditmuligheder i henhold til § 9.

Bilag 2 – Danske Banks SRI-politik

Intro

Du informeres hermed om Danske Banks politik for socialt ansvarlige investeringer (Socially Responsible Investments). Årsagen til, at det er relevant for dig, er, at dit engagement med os delvist er omfattet af politikken. Om politikken og processen

Politikken skal sikre, at midlerne ikke investeres i virksomheder, der overtræder internationalt anerkendte retningslinjer. SRI-politikken omfatter produkter, hvor Danske Bank koncernen varetager kundernes investeringer. Langsigtet værdiskabelse i virksomheder forudsætter efter vores opfattelse ordentlig optræden. Derfor strider SRI-politikken ikke mod målet om at forvalte kundernes investeringer, så de opnår de bedst mulige afkast.

SRI-politikken omfang

SRI-politikken omfatter investeringsforeningerne Danske Invest og Danske Invest Select, Danske Banks pensionspuljer samt Danicas pensionsprodukter Balance og Traditionel. Derudover er koncernens internationale investeringsfonde inkluderet: Danske Fund, Danske Fonder og Sampo Fund. Inden for disse produkter investeres kun i værdipapirer udstedt af selskaber, der ikke overtræder retningslinjer for menneskerettigheder, våben, arbejdstagerrettigheder, miljø og antikorrupsion.

Politikken omfatter desuden koncernens egen strategiske beholdning af værdipapirer.

Screening af investeringerne

Screeningen omfatter selskaber i MSCI World og MSCI Emerging Markets indeksene samt de større selskaber noteret på de nordiske børser. Screeningen er baseret på de internationalt anerkendte retningslinjer i UN Human Rights Norms for Business (2003), UN Global Compact (1999) og OECD Guidelines for Multinational Enterprises (1976). Screeningen inkluderer desuden en række internationale konventioner, der afspejler udviklingen på SRI-området siden 2003.

Hvis et selskab overtræder retningslinjerne, indledes en dialog med selskabet. Dialogen skal afklare, om selskabet planlægger at ændre adfærd på området. Afhængigt af dialogens forløb sælges eller fastholdes investeringen. Screeningen foretages løbende af Ethix SRI Advisors, der er en specialiseret SRI-konsulentvirksomhed.

Produkter uden for SRI-politikken

Politikken omfatter ikke andre investeringsforeninger end Danske Invest og Danske Invest Select samt koncernens internationale investeringsfonde. Funds-of-funds, strukturerede produkter, enkelte værdipapirer og derivater er heller ikke omfattet, da Danske Bank-koncernen ikke vil begrænse kundernes dispositionsmuligheder og ønsker at fastholde et konkurrencedygtigt og åbent investeringsunivers.

Politikken omfatter som udgangspunkt ikke institutionelle mandater, institutionelle fonde og managed accounts, men Danske Bank-koncernen tilbyder SRI-screening til institutionelle kunder.

Konsekvensen i første omgang er, at 13 selskaber er blevet ekskluderet fra investeringsuniverset, heraf 1 europæisk, 6 amerikanske og 6 asiatiske selskaber.

Læs mere om SRI-politikken på www.danskebank.com/responsibility

